

Liikenne- ja viestintäministeriölle

Helsinki, 9.5.2018

Viite: Lausuntopyyntö LVM/587/03/2018

LAUSUNTO MAANTIE- JA RAUTATIEALUEEN TOISSIJAISTA KÄYTTÖÄ KOSKEVASTA SELVITYKSESTÄ

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt lausuntoa maantie- ja rautatiealueen toissijaista käyttöä koskevasta selvityksestä, LVM:n julkaisu 3/2018.

Mainittu selvitys on perusteellinen ja ansiokas, ja siinä on useita harkitsemisenarvoisia ajatuksia. Tievarsimainontaan liittyen haluamme kuitenkin tuoda esille joitain seikkoja.

1 SIIRTYMÄAIKA

Selvityksessä esitetään huomattavia muutoksia nykyisiin säädöksiin ja menettelyihin. Myös puiteluvan käyttämistä tienvarsille sijoitettujen mainoslaitteiden osalta olisi hyvä selvittää ja tarvittaessa myös pilotoida sen jälkeen, kun puunvarastointiin liittävästä puitelupamenettelyä on arvioitu noin kahden vuoden kuluttua menettelyn alkamista. Lisäksi ulkomainoslaitteiden ilmoittamisessa olisi selvityksessä esitetyksi tärkeää ottaa käyttöön sähköinen ilmoittaminen, jonka kehittäminen ja käyttöönotto vienevät vuosia aikaa. Liikenneviraston määräys on varsin yksityiskohtainen ja määräysten mukaisten merkintöjen vieminen kartta-aineistoon on suuri ja aikaa vievä työ. Mahdolliset kiireestä johtuvat virheet voisivat saattaa maanomistajat ja mainostajat eriarvoiseen asemaan, mikäli kriteerit täyttävät paikat, eri sijainneissa on merkitty karttoihin poikkeavasti. Siirtymäajan pituutta harkittaessa on myös kohtuusnäkökohtana otettava huomioon, että voimassaolevien poikkeuslupien pitävyyteen luottaen maanomistajien kanssa on tehty pitkiä käyttöoikeussopimuksia.

Tätä taustaa vasten emme pidä esitettyä ulkomainoksiin liittyvää siirtymävaiheen lisäaikaa vuoden 2021 loppuun riittävänä, vaan ehdotamme, että sitä jatketaan vuoden 2024 loppuun saakka.

2 LUPAMENETTELYN KEVENTÄMINEN JA SANKTIOT

Kuten selvityksessä todetaan, nykyinen ilmoitusmenettely on hyvin raskas ja hyvin lähellä lupamenettelyä. Kuten 7.5.2018 pidetyssä LVM:n sidosryhmätapaamisessa esitettiin, ilmoitusmenettelyn raskaudesta sekä ilmoitusmenettelyn laiminlyönnistä seuraavien sanktioiden puuttumisesta aiheutuu moraalikatoa. Olemme samaa mieltä ongelmasta, mutta sen ratkaisemisen painopisteenä pitäisi olla ilmoitusmenettelyn huomattava keventäminen, mikä olisi myös Juha Sipilän hallituksen normienpurkuun tähtäävän tavoitteen mukaista.

Ilmoittamattomiin mainoslaitteisiin liittyviä sanktioita voi myös harkita. Lopputuloksena ei kuitenkaan pitäisi olla, että nykyinen hyvin raskas ilmoitusmenettely säilyy kaikilta osin muuttumattomana, ja sen lisäksi tulisivat vain sanktiot.

Erytynen haaste ovat siirtymävaiheen luvat. Kun nykyisten maanteiden varrella olevien mainoslaitteiden osalta pitää tehdä uudistetun lain mukaiset ilmoitukset, saa lupaviranomainen satoja, jollei tuhansia, ilmoituksia hyvin lyhyellä aikavälillä. Tämän ongelman ratkaisemiseksi ehdotamme seuraavaa:

Koska viranomaisilla on jo tiedossaan poikkeusluvalla myönnettyjen mainoslaitteiden tiedot, kuten mainoslaitteen tiennumero, tierekisteri, kunta, rakennusvuosi ja sijaintipaikan koordinaatit, siirtymävaiheen ilmoituksessa ei tarvitsisi ilmoittaa kuin mainoslaitteen koordinaatit ja tiennumero.

Käyttöoikeussopimuksen osalta pitäisi olla riittävää niin siirtymävaiheessa poikkeusluvalla sijoitettujen mainoslaitteiden kuin uusien ilmoitusten osalta, että ilmoittaja vakuuttaa, että maanomistajan kanssa on tehty käyttöoikeussopimus. Maanomistajan erillistä vahvistusta käyttöoikeussopimuksen voimassaolosta ei mielestämme tarvita. Perusteena on, että väärän vakuutuksen täyttää käsityksemme mukaan jo nyt rekisterimerkintärikoksen tunnusmerkit, minkä vuoksi on epätodennäköistä, että ilmoittaja antaisi tahallaan väärän tiedon. Tämän lisäksi maanomistajalla on mahdollisuus oikeusteitse vaatia korvausta mailleen luvattomasti sijoitetusta mainoslaitteesta, joten huolellisesti toimiva ulkomainostaja on pitänyt huolen, että käyttöoikeussopimus maanomistajan kanssa on tehty. Lisäksi tämän väärän ilmoituksen voisi tarvittaessa sanktioida vielä erikseen.

Siirtymistä puitelupamenettelyyn myös mainoslaitteiden osalta on mielestämme syytä harkita, ja kannatamme asian selvittämistä. Selvityksessä ehdotetusti asiaa voisi viedä eteenpäin sen jälkeen, kun puun varastointiin liittyvää puitelupamenettelyä on pilotoitu.

3 MUUTA

Selvitykseen liittyvässä ehdotuksessa maantielain 52 e §:ksi mainitaan, että mainoslaitetta koskevaan ilmoitukseen on lisäksi liitettävä selvitys mainoksesta.

Mainosten sisältöä säädellään monissa muissa normeissa, kuten mainonnan yleisissä ohjeissa ja rikoslaissa. Lisäksi Liikenneviraston tienvarsimainontaa koskevissa määräyksissä on mainoksen ulkoasua koskevia normeja. Teiden varteen sijoitetuissa mainoslaitteissa olevat mainokset ovat myös usein vaihtuvia, minkä vuoksi ilmoitushetkellä mahdollisesti tiedossa olevan mainoksen sisällön ilmoittaminen kuvaisi korkeintaan vain senhetkistä tilannetta.

Tämän vuoksi selvitystä mainoksesta ei ilmoitukseen mielestämme tarvita. Vaihtoehtoisesti pelkästään yleisluonteisen ilmoituksen, kuten "mainoslaitteeseen on tarkoitus sijoittaa kaupallista mainontaan" pitäisi riittää.

Kunnioittavasti,

Timo Tammi
Hallituksen varapuheenjohtaja
Outdoor Finland – Suomen ulkomainosliitto ry